

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ

«ՄԱՏԵԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ», ԲԺ. Ա. Ս. ԱՐԷԼԵԱՆԻ, ՊՕՍԹԸՆ 1925

Մեր աշխատակիցը Տոֆթ. Աբէլեան ծանօթ դէմք մըն է Ամերիկահայ դպրութիւն մէջ եւ մեր այն բժիշկներէն է որոնք չեն սահմանափակուիր իրենց արուեստի գործունէութեան մէջ, այլ մասնաւոր գոհացում կը ստանան հանրային աշխատանքով: Նա իրեն նպատակ ընտրած է ժողովրդականացնել բժշկութիւնը, այսինքն սորվեցնել ժողովուրդին առողջ ապրելու տարրական սկզբունքները եւ հիւանդանալու պարագային լուր եւ տրամաբանականօրէն դարմանուելու կերպը: Ահա այս նպատակին կը ծառայեն իր բազմաթիւ բժշկական յօդուածները, ինչպէս նաեւ հրատարակած գրքերը «Հէքիմարան» եւ «Մատեան Մանկանց»: Այս վերջինը կուգայ շատ կարեւոր պահանջները առողջապահական մեր աղքատիկ դրականութեան մէջ: Արտաքինով ճոխ այս գրքոյիկ բովանդակութիւնն է, — յղութեան առողջապահութիւնը, մինչեւ 10 տարեկան մանուկներու հոգատարութիւնը, դեեցումը, սննդառութիւնը, մանկութեան շրջանին յատուկ հիւանդութիւններու նկարագրութիւնը, նախադրուշական միջոցները, դարմանումը եւ հիւանդապահութիւնը:

Յարգելի հեղինակը շատ համեստ է երբ կ'ըսէ. «Եթէ այս հատորին շնորհիւ տասը հայ մանուկներ միայն իրենց բնականոն առողջութիւնը վերըստանան, մենք արդէն բարոյապէս վարձատրուած կ'ըլլանք»: Մենք վստահ ենք, «Մատեան Մանկանց»ը աւելի մեծ դեր պիտի խաղայ հայ

ընտանեկան յարկի տակ. մանաւանդ որ հեղինակի վերին աստիճանի պարզ լեզուն եւ սահուն ոճը հաճելի կը դարձնեն գրքին ընթերցումը:

Հեղինակը դոնուելով Ամերիկա եւ աչքի առաջ ունենալով այնտեղի Գաղութը, իրեն թոյլ կուտայ դրօածել բառեր՝ որոնք թերեւս հասկնալի են տեղացիներուն — համար (խիդուսիս, ալքոլօսիս, լայսսլ) բայց շատ խորթ կը հնչեն սովորական ընթերցողի ականջին եւ շատերու համար անհասկնալի կը մնան:

Իր յառաջաբանին մէջ կը կարդանք «Ան — «Մատեան Մանկանց»ը նորագոյն գիտութեան լոյսով պիտի լուստուրէք» (հայ կոռ) ուղին դէպի ետեալ մայրութիւն»: Նկատելի է որ հեղինակը իր գրքոյիկ մէջ միշտ հաւատարիմ չէ մնացած իր խոստումին: Երբ կը դրէ (երես 123). «Յիսուս թէեւ ախուր մէջ ծնաւ բայց կարկամախտէն չի վարակուեցաւ Մարիամ Աստուածածնի մաքրութեան եւ Յովնէի նահապետի վարակման մասին ունեցած լաւ ծանօթութեամբ»... շատ կը կասկածիմ որ հաւատարիմ եղած ըլլայ նորագոյն գիտութեան լոյսին: Վստահ ենք որ գրքոյիկ յաջորդ հրատարակութիւններու մէջ հեղինակը պիտի փոխի խոստումիլ նման լեզուական եւ այլ խորթութիւններէ:

Յաջողութիւն մաղթելով այս ձեռնարկին, ջերմապէս կը յանձնարարենք զայն մեր բոլոր ընթերցողներուն եւ մանաւանդ ընթերցողուհիներուն:

Բ. Ե. Մ.